

คู่มือการดำเนินงาน

โครงการ

พัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์

ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS ปี 2567

กลุ่มชั้นที่ 2 : ต่อยอดซ้ำปีที่ 2-4

จัดทำโดย
กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสา
และบริหารจัดการเครือข่าย
กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

กุมภาพันธ์ 2567

**โครงการพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์
ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS ปี ๒๕๖๗
(กลุ่มขั้นที่ ๒ : ต่อยอดซ้ำปีที่ ๒-๔)
แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า
กิจกรรมหลักที่ ๑๓ ส่งเสริมเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม
กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์**

๑. หลักการและเหตุผล

กรมพัฒนาที่ดินให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจังและต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ จนถึงปัจจุบัน โดยให้การสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรที่มีความพร้อมและเต็มใจเข้าสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ สนับสนุนช่วยเหลือด้านการปรับปรุงบำรุงดินให้เหมาะสมกับการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ ถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่จำเป็นสำหรับการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ เจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการด้านเกษตรอินทรีย์ให้กับกลุ่มเกษตรกร ดำเนินการยื่นสมัครขอรับการรับรองมาตรฐานพืชอินทรีย์กับกรมวิชาการเกษตร และมาตรฐานข้าวอินทรีย์กับกรมการข้าว หรือในกรณีที่มีความพร้อมยื่นสมัครขอรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์มาตรฐาน IFOAM จากสำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ อย่างไรก็ตาม กลุ่มเกษตรกรบางกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการฯ เป็นเกษตรกรรายย่อยที่ทำเกษตรอินทรีย์ด้วยจิตวิญญาณ เป็นวิถีชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างเกื้อกูล เรียกว่า “เกษตรอินทรีย์พื้นบ้าน” เกษตรกรเหล่านี้ไม่สามารถเข้าถึงหน่วยตรวจรับรองได้เพราะมีค่าตรวจรับรองสูงและไม่คุ้มกับผลผลิตที่มีน้อย รวมทั้งมีระบบเอกสารให้บันทึกจำนวนมาก การขับเคลื่อนกลุ่มผลิตเกษตรอินทรีย์จำเป็นต้องทำสอดคล้องกันทั้งระบบตั้งแต่ การผลิต การรับประกันคุณภาพจนถึงการตลาด ขึ้นอยู่กับผู้ผลิตต้องการเข้าสู่การตลาดระดับใดที่คุ้มค่าและผู้บริโภคยอมรับ ดังนั้น แนวทางการแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าว คือ การดำเนินการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems, PGS)

กรมพัฒนาที่ดินได้ร่วมกับมูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย สนับสนุนด้านเทคนิควิชาการในการพัฒนากลุ่มเกษตรอินทรีย์ด้วยกระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems, PGS) มีเป้าหมายการยอมรับของตลาดภายในประเทศและภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง และการยอมรับเชิงนโยบายของรัฐ กระบวนการตรวจและรับรอง ใช้หลักการ PGS IFOAM และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ประเทศไทย (Thai Standard Agriculture) มกษ.๙๐๐๐ - ๒๕๖๔ ปรับประยุกต์เข้ากับบริบทของเกษตรกรรายย่อยในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทย โดยทางกรมพัฒนาที่ดินได้ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนเรื่องการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ จนถึงปัจจุบัน และในปี ๒๕๖๗ กรมฯ มีแผนงานโครงการที่จะสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ โดยแบ่งเป็นลำดับขั้นของกลุ่มในการพัฒนาภายใต้นโยบายเกษตรอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนากลุ่มเกษตรกรสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ขึ้น เพื่อช่วยเหลือให้เกษตรกรเข้าสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้ สำหรับโครงการนี้เป็นกลุ่มขั้นที่ ๒ ที่ได้รับการพัฒนาจนใกล้ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม ซึ่งจะได้รับการสนับสนุนเพื่อให้ได้ใบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS ในที่สุด

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือให้กลุ่มเกษตรกรสามารถผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS

๓. พื้นที่และระยะเวลาดำเนินงาน

๓.๑ ทุกจังหวัดที่เกษตรกรมีความพร้อมที่จะพัฒนาเข้าสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม

๓.๒ ดำเนินการในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗

๔. คุณสมบัติของกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ

เป็นกลุ่มที่มีการร่วมตรวจประเมินฟาร์มตามกระบวนการ PGS แล้ว และมุ่งมั่นดำเนินการต่อเพื่อให้ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบ PGS

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ สถานีพัฒนาที่ดินทุกจังหวัดพิจารณาคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรที่เหมาะสมเข้าร่วมโครงการฯ

๕.๒ สถานีพัฒนาที่ดินทุกจังหวัดที่มีกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ รับผิดชอบในการขับเคลื่อนกลุ่มเกษตรกรฯ พัฒนาไปสู่การผลิตระบบเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐาน เป็นที่ปรึกษาทางด้านวิชาการ และสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นสำหรับการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ หรือให้การช่วยเหลือตามความเหมาะสม

๕.๓ กวจ. และ สพข.๑-๑๒ ประสานติดตามการดำเนินงาน ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องแก่เจ้าหน้าที่ระดับพื้นที่และกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ

๖. พื้นที่เป้าหมาย

มีกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการฯ (กลุ่มต่อยอด ชั้นที่ ๒ ปี ๒-๔) เป้าหมาย ๑๓๓ กลุ่มเกษตรกร ๑,๐๑๑ ราย พื้นที่ ๘,๕๙๐.๒๐ ไร่ ใน ๓๓ จังหวัด ตามบัญชีรายละเอียดแนบท้าย และรายชื่อเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ อยู่ในเว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน www.ddd.go.th ไอคอน “การรับรองเกษตรอินทรีย์ PGS” หรือเข้าใช้งานได้โดยตรงพิมพ์ URL <https://pgsorganic.ddd.go.th/>

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑) เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดินที่ดูแลกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ (มิสเตอร์เกษตรอินทรีย์) ให้ดำเนินการตามแนวทางที่ได้ผ่านการอบรมมาแล้ว และตามคู่มือการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม พีจีเอส (Participatory Guarantee Systems for Organic Agriculture PGS Operational Manual)

๒) มิสเตอร์เกษตรอินทรีย์ สพด. ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำกับกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ดังนี้

๒.๑) กลุ่มเกษตรกร และพี่เลี้ยงกลุ่ม จัดกระบวนการกลุ่มตามเอกสารคู่มือ PGS โดยให้ดำเนินการ

- จัดทำโครงสร้างองค์การบริหารกลุ่ม
- จัดทำคู่มือ PGS ประจำกลุ่ม และระบบเอกสารที่จำเป็น กำหนดกฎกติกา บทลงโทษ
- แต่งตั้งผู้ตรวจประเมินประจำกลุ่มและผู้ตัดสินให้การรับรองโดยคัดเลือกผู้ที่มีความ

เข้าใจเกษตรอินทรีย์ ซึ่งในระยะแรกอาจตั้งบุคคลภายนอก เช่น นักวิชาการ นักพัฒนา ร่วมเป็นคณะกรรมการได้ เพื่อเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ และจัดทำระบบเอกสาร

- วางแผนการตรวจเยี่ยมฟาร์มเพื่อนของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ทำการตรวจเยี่ยมฟาร์มให้ครบจำนวนที่วางแผนไว้ นำผลการตัดสินใจที่ประชุมกลุ่ม
- การยื่นแบบฟอร์มเอกสาร F ๑ F๒ F๔ F๕ และ F๖ ในเว็บไซต์มูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย เพื่อตรวจสอบและออกใบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ PGS ให้กับเกษตรกร

๒.๒) มีสเตอร์เกษตรอินทรีย์และสมาชิกกลุ่มเกษตรอินทรีย์ PGS พุดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และติดตามการดำเนินงานตามกระบวนการ PGS ทั้ง ๘ ขั้นตอน ว่าดำเนินการได้ครบถ้วนหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร และร่วมกันแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกษตรกรในกลุ่มสามารถผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS

๒.๓) สนับสนุนอุปกรณ์และปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่จำเป็นสำหรับการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ให้กับกลุ่มเกษตรกรฯ ได้แก่ ถังหมัก กากน้ำตาล ฟิชสมุนไพรวัตถุดิบสำหรับผลิตปุ๋ยอินทรีย์ เมล็ดพันธุ์พืชอินทรีย์ หรืออื่นๆ ตามความเหมาะสม รวมทั้งพิจารณาสนับสนุนวัตถุดิบและสาริตการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงที่ใช้ได้ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (สูตรที่กำหนดตามเอกสารแนบ หรือปรับสูตรได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องใช้วัตถุดิบที่อนุญาตให้ใช้ได้ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์) เพื่อให้เกษตรกรได้เข้าใจและสามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์ไว้ใช้ในการผลิตระบบเกษตรอินทรีย์

๒.๔) กลุ่มรวบรวมฐานข้อมูลสมาชิกทั้งหมดในกลุ่ม บันทึกข้อมูลเอกสารใบสมัคร F๑ เอกสารแผนการผลิต F๒ F๔ F๕ และ F๖ เอกสารอื่นๆ และรูปภาพที่เกี่ยวข้อง เข้าระบบฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ใน เว็บไซต์ของกรมฯ <http://www.ddd.go.th> เลือก Icon “การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ PGS” และเลือกฐานข้อมูลโครงการเกษตรอินทรีย์ของกรมพัฒนาที่ดิน หรือเข้าใช้งานได้โดยตรงพิมพ์ URL <https://pgsorganic.ddd.go.th>

๒.๕) มิสเตอร์เกษตรอินทรีย์ สพด. ร่วมกับเกษตรกรผู้ประสานงานกลุ่ม PGS นำเอกสารแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้องทั้งหมด F๑ F๒ F๔ F๕ และ F๖ อัปเดตเข้าไปในเว็บไซต์ของมูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย เพื่อทางมูลนิธิฯ จะตรวจสอบข้อมูลและพิจารณาออกใบรับรองให้กับเกษตรกรต่อไป

๒.๖) รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนตามแบบฟอร์ม สงป. ๓๐๑ จัดส่งให้กับ กผง.

๓) มิสเตอร์เกษตรอินทรีย์ สพช. รับผิดชอบการดำเนินงานดังนี้

๓.๑) ตรวจเยี่ยม ติดตามประเมินผลการดำเนินงานขับเคลื่อนกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ และประสานงานกับมิสเตอร์เกษตรอินทรีย์ สพด. เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จ

๓.๒) เร่งรัดติดตามการบันทึกข้อมูล การรายงานผลการดำเนินงานของมิสเตอร์เกษตรอินทรีย์ สพด. ในสังกัด ให้ครบถ้วน แล้วเสร็จภายในเวลาที่กรมฯ กำหนด

๓.๓) ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาการดำเนินงานให้กับมิสเตอร์เกษตรอินทรีย์ สพด. ในสังกัด และประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานในภาพรวมของ สพช.

๓.๔) กำกับติดตามกลุ่มต่อยอดที่กรมฯ สนับสนุนการดำเนินงานมา ๓ ปีแล้ว แต่ยังไม่ผ่านการรับรอง PGS โดยวิเคราะห์ถึงปัญหาอุปสรรคที่ส่งผลต่อการไม่ได้ใบรับรอง และให้การสนับสนุนผลักดันกลุ่มต่อยอดให้มีสมาชิกอย่างน้อย ๑ ราย ภายในกลุ่มผ่านการรับรอง PGS ได้ในที่สุด

๓.๖) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานในภาพรวมของ สพช. ส่งให้กับ กวจ. เพื่อสรุปผลงานในภาพรวมของกรมฯ ต่อไป

๘. งบประมาณ รวมทั้งสิ้น ๒,๐๗๒,๕๕๐ บาท

๘.๑ งบประมาณที่จัดสรรให้ สพด. จำนวน ๑,๘๑๙,๘๐๐ บาท

งบประมาณต่อเกษตรกรรายละ ๑,๘๐๐ บาท นำไปใช้

๘.๑.๑ จัดหาปัจจัยเกษตรกรอินทรีย์ที่เหมาะสมให้กับเกษตรกร

๘.๑.๒ จัดทำสมุดบันทึกประจำตัวตามแบบฟอร์มที่กำหนดไว้ในคู่มือ PGS ให้กับเกษตรกรทุกคนที่เข้าร่วมโครงการฯ

๘.๑.๓ สนับสนุนการตรวจเยี่ยมฟาร์มในกระบวนการ PGS

๘.๑.๔ ค่าน้ำมัน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าจ้างเหมาคนช่วยงาน ฯลฯ

(งบประมาณสามารถถัวเฉลี่ยได้ทุกรายการ)

๘.๒ งบประมาณที่จัดสรรให้ กลุ่มวิชาการฯ สพช. ๑-๑๒ จำนวนเงิน ๒๕๒,๗๕๐ บาท เป็นงบบริหารจัดการโครงการ และติดตามประเมินผลโครงการในภาพรวมของ สพช. ๑-๑๒

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗											
		ไตรมาสที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๖๖)			ไตรมาสที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๗)			ไตรมาสที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๗)			ไตรมาสที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๗)		
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๔) มีสเตอร์เกษตรอินทรีย์ สพด. ดำเนินการตามแนวทางที่ กรมฯ กำหนด (ข้อ ๒.๒-๒.๔) โดยจะต้องดำเนินการตรวจ เยี่ยมแปลงเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรทุกคนให้ครบตาม รอบการผลิตพืช นำเอกสารแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้องทั้งหมด F๑ F๒ F๔ F๕ และ F๖ อัปโหลดเข้าในเว็บไซต์ของ มูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย						←						→	
๕) มีสเตอร์เกษตรอินทรีย์ สพข. ดำเนินการตามแนวทางที่ กรมฯ กำหนด (ข้อ ๓.๑-๓.๖)						←						→	
๖) รายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนตามแบบฟอร์ม สป. ๓๐๑ จัดส่งให้กับ กผง.						←						→	

๑๐. ผลผลิตและผลลัพท์

๑๐.๑ ผลผลิต

๑) เกษตรกร ๑๓๓ กลุ่ม จำนวน ๑,๐๑๑ ราย ได้รับความรู้เรื่องการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

๒) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสมกับการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ และเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS

๑๐.๒ ผลลัพท์

๑) พื้นที่ทางการเกษตร ๘,๕๙๐.๒๐ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรอินทรีย์ระยะปรับเปลี่ยน (ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์)

๒) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ อยู่ในระยะปรับเปลี่ยนตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

๑๑. ตัวชี้วัด

๑๑.๑ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ครบตามเป้าหมาย จำนวน ๑๓๓ กลุ่ม เกษตรกร ๑,๐๑๑ ราย พื้นที่เกษตรกรรมจำนวน ๘,๕๙๐.๒๐ ไร่

๑๑.๒ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความเข้าใจในการดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการ PGS และดำเนินการครบทั้ง ๘ ขั้นตอน

๑๒. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๒.๑ กลุ่มเกษตรกรได้รับการพัฒนาเข้าสู่การผลิตเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐาน และได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่จำเป็นสำหรับการผลิตเกษตรอินทรีย์

๑๒.๒ กลุ่มเกษตรกรได้รับการพัฒนาและสนับสนุนจนสามารถผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS

๑๓. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑๓.๑ ส่วนกลาง : กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน (กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการ เครือข่าย) ผู้ประสานงาน

๑) นางสาวฉวีวรรณ พัฒนพงษ์ ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย โทร ๐๙๗-๙๕๐๘๔๘๘, ๐๒-๕๗๙-๔๑๙๔

๒) นางจุฑารัตน์ รัตนปัญญา นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ โทร. ๐๖๔-๓๖๒๖๓๕๙

๓) นางสาวสิริกานต์ แซ่แต้ เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์ โทร. ๐๙๗-๒๕๒๙๑๕๙

๔) นายกันต์ รวมสุขนิรันดร์ นักวิชาการเกษตร โทร. ๐๘๗-๑๘๑๘๕๔๐

๑๓.๒ ส่วนภูมิภาค : สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๒ แห่ง สถานีพัฒนาที่ดิน

กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย

กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน

ธันวาคม ๒๕๖๖

กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ PGS ปีงบประมาณ 2567

(กลุ่มขั้นที่ 2 ต่อยอดซ้ำ)

หน่วยงาน	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม	ตำบล	อำเภอ	กลุ่ม	ราย	พื้นที่ (ไร่)
รวม					133	1,011	8,590.2
สพข. 1					19	109	469.60
สพต.อ่างทอง					4	25	79.50
	1. กลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านยางกลาง	นายสายันต์ พุ่มกล้า	สีบัวทอง	แสวงหา		5	15.20
	2. กลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านดอนบ่อ	นายอำพล ทองสุก	วังน้ำเย็น	แสวงหา		7	28.00
	3. ฟาร์มสุขอินทรีย์ป่าโมก 1	นายเพทาย พุ่มพฤษย์	โรงช้าง	ป่าโมก		6	28.30
	4. ฟาร์มสุขอินทรีย์ป่าโมก 2	นางสาวอัญชิสา ชุ่มอ้อม	สายทอง	ป่าโมก		7	8.00
สพต.สิงห์บุรี					1	7	17.20
	1. 6 สิงห์อินทรีย์	นายทรงเกียรติ สว่างแสง	บางมัญ	เมือง	1	7	17.20
สพต.ชัยนาท					3	18	117.00
	1. เกษตรอินทรีย์บ้านดอนใหญ่	นางพรทิพย์ นิลจ๋า	หนองมะโมง	หนองมะโมง		5	77.00
	2. เกษตรอินทรีย์เมืองชัยนาท	นายวินัย จินจัน	ท่าชัย	เมือง		5	6.00
	3. เกษตรอินทรีย์หันคา	นางนิตยา บุญจันทร์	ห้วยครุ	หันคา		8	34.00
สพต.สระบุรี					10	54	226.90
	1. กลุ่มเกษตรอินทรีย์ 2	นางสาววราพร รักจันทร์	หนองแก	พระพุทธบาท		6	5.00
	2. เกษตรอินทรีย์เหมือนฝัน	นางสัมพันธ์ คงดิพันธ์	จับสบัน	มวกเหล็ก		5	89.20
	3. กลุ่มผักหวานบ้านหนองจาน	นางสาวสุมาลี พะสิม	หน้าพระลาน	เฉลิมพระเกียรติ		5	15.20
	4. กลุ่มเกษตรอินทรีย์	นางขวัญใจ เนตรหาญ	หนองแก	พระพุทธบาท		5	16.20
	5. เกษตรอินทรีย์ตำบลจับสบัน	นางอัมพร อากาศิกรกุล	จับสบัน	มวกเหล็ก		6	70.00
	6. พลังเจ้าผักผลไม้ปลอดสาร (PGS)	นางศิริพร ภาชี	มวกเหล็ก	มวกเหล็ก		6	2.30
	7. เกษตรอินทรีย์ "บ้านกลุ่มพระบาท"	นางสาวชีวาพร บุญบำรุง	มวกเหล็ก	มวกเหล็ก		5	15.00
	8. เทศบาลมวกเหล็ก	น.ส.สุดใจ แก้วอ่อนตา	มวกเหล็ก	มวกเหล็ก		5	4.00
	9. เกษตรอินทรีย์บ้านหนองโป่ง	น.ส.ธิตมา ตระสุระ	ห้วยป่าหวาย	พระพุทธบาท		6	5.00
	10. กระเจี๊ยบเขียวบ้านจับครก	นายจำรัส วงษ์ประไพ	นายาว	พระพุทธบาท		5	5.00
สพต.นครปฐม					1	5	29.00
	1. กลุ่มส้มมาชีพเกษตรอินทรีย์	นางสุนันทา จันทเพียรภาค	หอมเกร็ด	สามพราน		5	29.00
สพข. 2					6	74	451.00
สพต.ชลบุรี					1	5	8.00
	1. เกษตรอินทรีย์หนองอิฐ	นางฐานิดา จงใจ	หนองอิฐ	บ้านบึง		5	8.00
สพต.ระยอง					1	15	57.00
	1. เกษตรอินทรีย์แสนสุข	นางสาวสุภาพร เจริญใจ	ละหาร	ปลวกแดง		15	57.00
สพต.จันทบุรี					1	9	63.00
	1. ดินหอมจันทร์	นางเพชรรุ้ง พุกกะเวส	แก่งหางแมว	แก่งหางแมว		9	63.00
สพต.สระแก้ว					2	40	213.00
	1. ฟ้าหิมสยาม 05	นางชนิดา โรจนบัณฑิต	คลองไถ่เลื่อน	คลองหาด		30	67.00
	2. ข้าวอินทรีย์บ้านเนินผาสก	นายอุทัย ชัยราช	สระขวัญ	เมืองสระแก้ว		10	146.00

หน่วยงาน	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม	ตำบล	อำเภอ	กลุ่ม	ราย	พื้นที่ (ไร่)
สพต.ตราด							
					1	5	110.00
	1. ชาวอินทรีท่าพรึก	นายวิชัย ท่าพรึก	ท่าพรึก	เมืองตราด		5	110.00
สพข.3					17	113	872.40
สพต.สุรินทร์							
					13	88	766.40
	1. เกษตรอินทรีหนองสนิท	นางลำไพ เพิ่มผล	หนองสนิท	จอมพระ		10	85.00
	2. เกษตรอินทรีบ้านหนองจอก	นางดลดา ไตรพรหม	ศาละมะ	ศรีขมภูมิ		5	67.00
	3. อินทรีโยสแกง	นายปกาวิน ปรัชใจปการกิจ	โพนโก	สนม		6	64.10
	4. เกษตรอินทรีบ้านตากวน	นางสงวน ศรีเพชร	กลุ่มระวี	จอมพระ		8	69.00
	5. เกษตรอินทรีบ้านอุดม	นายคำกิ่ง มั่งดี	ชุมแสง	จอมพระ		6	66.00
	6. บ้านกระสังกลุ่มที่ 4	นายบัณฑิต เสนาสมบูรณ์	ท่าตม	ท่าตม		5	28.00
	7. บ้านกระสังกลุ่มที่ 1	นางศิริรัตน์ บุญเลิศ	ท่าตม	ท่าตม		5	20.00
	8. บ้านกระสังกลุ่มที่ 5	นางมณี หอมเนียม	ท่าตม	ท่าตม		5	19.00
	9. บ้านกระสังกลุ่มที่ 6	นางอุดม หอมเนียม	ท่าตม	ท่าตม		5	22.00
	10. เกษตรอินทรีบ้านปลาแฉ้ง	นางสาวบังอร บุตรงาม	จอมพระ	จอมพระ		10	121.00
	11. หมอหินอินทรีนาถัง-นาแก	นายบุญพร วงมณี	หนองขาว	ศีขรภูมิ		9	91.00
	12. เกษตรอินทรีบ้านตะกอยอด	นางสาวติ่ม นันทา	บ้านขบ	สังขะ		6	36.00
	13. คอโคียม	นายเป็น ไยแดง	คอโค	เมือง		8	78.30
สพต.บุรีรัมย์							
					4	25	106.00
	1. เกษตรอินทรีบ้านหนองไผ่	นายเกียรติศักดิ์ สันทา	บ้านแวง	พทโธสง		9	71.00
	2. เกษตรอินทรีบ้านยางน้ำใส ม.7	นายสมพร กวีรัตน์	สตึก	สตึก		5	3.00
	3. อีสานเกษตรอินทรี	นายอภิศักดิ์ เขียวรัมย์	อิสาน	เมืองบุรีรัมย์		6	15.00
	4. เกษตรอินทรีบ้านหนองปูน ม.5	นางสาววันเพ็ญ จันทร์อินทร์	กระสัง	สตึก		5	17.00
สพข.4					38	316	4211.80
สพต.ยโสธร							
					5	87	1231.50
	1. เกษตรอินทรีตำบลนาแก	นายสมหมาย บุตรน้ำเพชร	นาแก	คำเขื่อนแก้ว		14	238.20
	2. บ้านดงสว่าง	นายสวัสดิ์ ทองน้อย	โคกนาโก	ป่าดัว		5	129.00
	3. ดอกกระเจียวหวาน(ป่าดัว)	นายเมืองชัย ทองลา	โคกนาโก	ป่าดัว		26	258.00
	4. อนุรักษ์ธรรมชาติศรีฐาน	นายสายสมร ไหว่อง	ศรีฐาน	ป่าดัว		32	488.00
	5. เกษตรอินทรีภูเก้าพระ	นายสุริยา หงษ์ลอยวงษ์	คำน้ำสร้าง	กุดชุม		10	118.30
สพต.ร้อยเอ็ด							
					6	30	365.30
	1. กลุ่มชาวเกษตรอินทรีบ้านห้างหว้า	นายจับตา นันทะเสนา	หัวช้าง	สุวรรณภูมิ		5	59.00
	2. กลุ่มเกษตรกรปลูกข้าวอินทรีบ้านโนนม่วง	นายอุดร จุลเสริม	ทุ่งกลา	สุวรรณภูมิ		5	54.30
	3. กลุ่มเกษตรกรปลูกข้าวอินทรี บ้านห้วยเหล็ก ม.2	นายไพวัลย์ สีหามาน	ห้วยหินลาด	สุวรรณภูมิ		5	36.00
	4. กลุ่มเกษตรอินทรีแบบมีส่วนร่วม PGS พนมไพร	นายกิตติชัย กล้าหาญ	พนมไพร	พนมไพร		5	43.00
	5. เกษตรอินทรี พีจีเอส บ้านหินกอง ม.1	นางอุดร กลางคาร	หินกอง	สุวรรณภูมิ		5	118.00
	6. เกษตรอินทรี พีจีเอส บ้านหินกอง ม.14	นางทองวาส เสาร์สูงยาง	หินกอง	สุวรรณภูมิ		5	55.00
สพต.ศรีสะเกษ							
					5	51	490.00
	1. เกษตรอินทรีหัวสะพานทางโค้ง	นายสมจิต สะด่าปี	เมือง	กันทรลักษ์		10	105.00
	2. อินทรีตามาย (จันทร์จ)	นายโกวิท จันทะมัน	กระแซง	กันทรลักษ์		10	99.00

หน่วยงาน	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม	ตำบล	อำเภอ	กลุ่ม	ราย	พื้นที่ (ไร่)
	3. กลุ่มอินทรีย์โนนสำราญ	นายบัวผัน กุนรา	โนนสำราญ	กันทรลักษ์		11	114.00
	4. ชนาใหม่พัฒนาอินทรีย์	นายแดง เมาลีชาติ	น้ำอ้อม	กันทรลักษ์		10	98.00
	5. บ้านชานาใหม่ (หนองตราด) อินทรีย์	นางทองแดง กลิ่นพิกุล	น้ำอ้อม	กันทรลักษ์		10	74.00
สพด.อำนาจเจริญ					22	148	2125.00
	1. กลุ่มสมุนไพรเกษตรอินทรีย์ พีจีเอส	นางกานดา บริสุทธิ์	จานลาน	พนา		8	34.00
	2. กลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านนาผาง ม.2	นายธงชัย นามโสภา	ห้วย	ปทุมราชวงศา		5	10.00
	3. กลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านนาผาง ม.6	นายธีรวัฒน์ พันธมาศ	ห้วย	ปทุมราชวงศา		5	10.00
	4. เกษตรอินทรีย์บ้านโคกชาติ กลุ่ม3	นางสมร ธยาธรรม	คำพระ	ห้วยตะพาน		6	112.00
	5. เกษตรอินทรีย์บ้านกุดขวย กลุ่ม7	นางภัสรา สำลี	คำพระ	ห้วยตะพาน		6	108.00
	6. เกษตรอินทรีย์บ้านโนนหนามแหง กลุ่ม6	นางสงวน สมหมั่น	คำพระ	ห้วยตะพาน		6	115.00
	7. เกษตรอินทรีย์บ้านคำพระ กลุ่ม2	นางสุวิมล พัฒนราช	คำพระ	ห้วยตะพาน		6	124.00
	8. กลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านปลาข้าว ม.3	นางจรัสศรี บ่อแก้ว	ปลาข้าว	เมือง		5	123.00
	9. เกษตรอินทรีย์บ้านกุดขวย กลุ่ม8	นายบัวลี ยุดคำวัน	คำพระ	ห้วยตะพาน		5	85.00
	10. เกษตรอินทรีย์บ้านกุดขวย กลุ่ม9	นางน้อย ลาพาพันธ์	คำพระ	ห้วยตะพาน		5	71.00
	11. เกษตรอินทรีย์บ้านกุดขวย กลุ่ม10	นางสาวไพโรวรรณ จิตนนท์	คำพระ	ห้วยตะพาน		5	79.00
	12. แดงโมอินทรีย์บ้านโนนสูง ม.4	นายอาทิตย์ กองดวง	นาเวียง	เสนางคณคม		5	66.00
	13. แดงโมอินทรีย์บ้านโนนสูง ม.8	นายบุญภรรยาดี มาดาอัย	นาเวียง	เสนางคณคม		5	149.00
	14. แดงโมอินทรีย์บ้านหนองสามสี ม.1	นางทองจุล ไชยสุวรรณ	หนองสามสี	เสนางคณคม		8	128.00
	15. อินทรีย์พีจีเอสบ้านหนองยาง	นายสมร ศรีสงค์	ดงบัง	ลืออำนาจ		5	80.00
	16. เกษตรอินทรีย์บ้านโคกกลาง ม.9	นายวินิจ สุภาจันทร์	นาเวียง	เสนางคณคม		5	152.00
	17. เกษตรอินทรีย์บ้านคำพระ กลุ่ม 1	นางทองม้วน ประกอบสันต์	คำพระ	ห้วยตะพาน		6	112.00
	18. ข้าวอินทรีย์สร้างนงทา	นายชลิต เพ็ญฟู	สร้างนงทา	เมือง		15	229.00
	19. ข้าวอินทรีย์บ้านนาเมือง	นายอุบล นวลขาว	กุดปลาแดก	เมือง		16	193.00
	20. วิสาหกิจชุมชนเอฟทีเอช	นายอำคา เหล่าศรี	ไถ่คำ	เมือง		10	50.00
	21. เกษตรอินทรีย์บ้านคำพระ กลุ่ม 4	นางสำลี สายทอง	คำพระ	ห้วยตะพาน		6	58.00
	22. กลุ่มวิสาหกิจศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหนองลมพุก	นายสุภาพ คำภา	ลือ	ปทุมราชวงศา		5	37.00
สพช.5					12	86	949.20
สพด.บึงกาฬ					2	12	119.00
	1. เกษตรอินทรีย์นาสิงห์	นายสมบัติ มีศรี	นาสิงห์	ศรีวิไล		7	85.00
	2. เกษตรอินทรีย์ตำบลบึงกาฬ	นางศุภิษา ยุทธาภามาตย์	บึงกาฬ	เมืองบึงกาฬ		5	34.00
สพด.ขอนแก่น					1	16	99.00
	1.กลุ่มปลูกข้าวอินทรีย์บ้านโนนกกอกหมู่ 2	นายหมาย นางาม	หนองแวงโลกพระ	พล		16	99.00
สพด.หนองคาย					7	37	396.20
	1. กลุ่มเกษตรผสมผสานตำบลอุดมพร จังหวัดหนองคาย	นายสมัย ชนะบุญ	อุดมพร	เผ่าไร่		5	17.20
	2. กลุ่มเกษตรปลอดภัยบ้านไร่ขมภู จังหวัดหนองคาย	นายอิทธิเชษฐ์ ชมพู	นาหนัง	โพนพิสัย		7	76.00
	3. กลุ่มข้าวอินทรีย์ตำบลพานพร้าว	นายภูธร ศรีราชเสลา	พานพร้าว	ศรีเมืองใหม่		5	50.00
	4. กลุ่มสวนส้มศรีเสียมใหม่	นางสาวรัตติ พวงจำปา	หนองปลาปาก	ศรีเมืองใหม่		5	55.00
	5. กลุ่มเกษตรกรรมผู้ผลิตข้าวตำบลโพนทอง	นางจุฑารัตน์ คงสวัสดิ์	โพนทอง	โพธิ์ตาก		5	38.00
	6. กลุ่มเกษตรอินทรีย์ตำบลเฉลิม จังหวัดหนองคาย	นายจำเนียร เกตุคำ	เฉลิม	โพนพิสัย		5	112.00

หน่วยงาน	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม	ตำบล	อำเภอ	กลุ่ม	ราย	พื้นที่ (ไร่)
	7. กลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์บ้านโนนตู	นายสุนทร พันละเกตุ	บ้านฝาง	สระใคร		5	48.00
สพต.กาฬสินธุ์					2	21	335.00
	1. ฟุ้งนาข้าวอินทรีย์โพนแพง	นายสว่าง โธภาส	ดินจี่	คำม่วง		13	222.00
	2. เกษตรอินทรีย์นาบอน	นายประจักษ์ วาดสีดา	นาบอน	คำม่วง		8	113.00
สพข.7					14	110	435.70
สพต.น่าน					6	42	184.00
	1. กลุ่มหอมใจเกษตรกรอินทรีย์	นางเอี่ยมพร จันทร์	ดู่พงษ์	สันติสุข		5	5.00
	2. กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ชุมชนสามอาชีพ	นางดวงเดือน ขัติยเนตร	กองควาย	เมืองน่าน		8	52.00
	3. กลุ่มทำนาอินทรีย์จอมพระ	นายคนอง ปะที	จอมพระ	ท่าวังผา		6	52.00
	4. กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ บ้านอ้าย	นางพิมพ์ร กำจัด	อายนาโหล	เวียงสา		9	22.00
	5. กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ PGS ตำบลป่าแลวหลวง	นายศ ปันละ	ป่าแลวหลวง	สันติสุข		8	28.00
	6. กลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวปัวชัย	นายจำเนียร กันจนา	ฝายแก้ว	ภูเพียง		6	25.00
สพต.พะเยา					3	34	55.10
	1. กลุ่มผักอินทรีย์ ต.บ้านเหล่า	นายณัฐพล ชูย์คำ	บ้านเหล่า	แม่ใจ		7	14.10
	2. กลุ่มปลูกผักปลอดภัย ตำบลแม่ใส	นายเจริญ อุดมะ	แม่ใส	เมือง		19	32.00
	3. กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ ต.แม่ใส	นายแก้วมูล ยะตา	แม่ใส	เมือง		8	9.00
สพต.เชียงราย					5	34	196.60
	1. ผักปลอดสารไม่ยา	นางอนงค์ มะโนวงศ์	ไม่ยา	พญาเม็งราย		9	14.30
	2. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเวียงชัย 2	นายสมนึก ใจชื่อ	เมืองชุม	เวียงชัย		7	97.00
	3. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเวียงชัย3	นางกมลรัตน์ ใจศรีธิ	เมืองชุม	เวียงชัย		7	49.30
	4. เกษตรอินทรีย์แม่กรณ์ 1	นางบัวดีด กำแพงแก้ว	รอบเวียง	เมืองเชียงราย		5	15.00
	5. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเวียงชัย 1	นางสาวศิริขวัญ มะลิคง	เวียงชัย	เวียงชัย		6	21.00
สพข.8					1	9	3.30
สพต.พิษณุโลก					1	9	3.30
	1. วิสาหกิจชุมชนผลิตพืชอาหารปลอดภัยบ้านสวนป่า	นางสำราญ กุลคง	บ้านยาง	วัดโบสถ์		9	3.30
สพข.9					13	113	681.80
สพต.กำแพงเพชร					8	67	570.50
	1. เกษตรอินทรีย์ PGS อ.ขาณุฯ 2564	นายสุทธิพงษ์ กักศรี	ดอนแดง	ขาณุวรลักษบุรี		13	38.00
	2. ศูนย์เรียนรู้วังปลาอ้าว	นายธิดุฒิ จันทร์ธรรม	ปางมะค่า	ขาณุวรลักษบุรี		5	28.00
	3. เกษตรอินทรีย์ PGS ตำบลดอนแดง	นายไพโรจน์ ทองซัน	ดอนแดง	ขาณุวรลักษบุรี		8	132.00
	4. เกษตรอินทรีย์ปางศิลาทอง	นางสาวพรทิพย์ ปัญญาเมือง	ปางตาไว	ปางศิลาทอง		7	43.30
	5. เกษตรอินทรีย์บ้านเขาดี	นางอรพินธุ์ พูลสังข์	คลองน้ำไหล	คลองลาน		7	84.00
	6. เกษตรอินทรีย์บ้านปางมะนาว	นายสมชาย รัตนวงษ์	หินลาด	ปางศิลาทอง		14	128.00
	7. เกษตรอินทรีย์ตำบลสักงาม	นายนิวัฒน์ จัยอ่วม	สักงาม	คลองลาน		7	67.10
	8. เกษตรอินทรีย์พีจีเอสวังบัวทองของลุง	นายเพชรรัตน์ นวลวัน	วังบัว	คลองขลุง		6	50.10
สพต.นครสวรรค์					3	23	41.30
	1. ผักสวนครัวหัวประทแ จ หมู่ 8	นางจำปา สีล่า	อุดมธัญญา	ตากฟ้า		12	21.10
	2. กลุ่มอาชีพสหกรณ์ฯ ปลูกฟ้าทะลายโจร ต.บ้านแดน	นายธานินทร์ ปิยวัต	บ้านแดน	บรรพตพิสัย		6	17.20
	3. เจริญผล					5	3.00

หน่วยงาน	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม	ตำบล	อำเภอ	กลุ่ม	ราย	พื้นที่ (ไร่)
สพด.อุทัยธานี							
	1. กลุ่มรักอินทรีย์วิถีหนองนางวล	นางสาวอรสา วีระสะ	หนองนางวล	หนองฉาง	1	10	19.00
สพด.สุโขทัย							
	1. กลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านหนองหิน	นายเพิ่ม เกิดผล	หาดเสี้ยว	ศรีสำชนาลัย	1	13	51.00
สพข.10					7	44	381.50
สพด.กาญจนบุรี							
	1. กลุ่มพืชสมุนไพร	นางสำเนียง แก้วดอนไพร	สมเด็จพระเจริญ	หนองปรือ	1	5	20.10
สพด.ราชบุรี							
	1. เกษตรอินทรีย์ยางหักพัฒนา	นายนพดล เขียววิทย์	ยางหัก	ปากท่อ	5	29	328.20
	2. PGS พด.จอมบึง	นางสาวโสภี บัวสัน	ตำบลทับตะโก	จอมบึง	6	6	142.10
	3. เกษตรอินทรีย์บ้านหุบอน	นายสรชัย อารีวงศ์	บ้านบึง	บ้านคา	8	8	30.00
	4. เกษตรอินทรีย์ทุ่งหลวงพัฒนา	นายสมควร สังข์ใส	อ่างหิน	ปากท่อ	5	5	75.00
	5. เกษตรโพธาราม	นางสาวรัชณี แป้นกลัด	ท่าชุมพล	โพธาราม	5	5	53.00
สพด.ประจวบคีรีขันธ์							
	1. เกษตรอินทรีย์อ่าวน้อย	นายศรัณยู สายคง	อ่าวน้อย	เมือง	1	10	33.20
สพข.11					5	31	111.90
สพด.ชุมพร							
	1. ปังหวานเกษตรอินทรีย์ PGS	นายคมตะวัน สร้างแก้ว	ปังหวาน	พะโต๊ะ	5	5	111.90
	2. พืชผักสมุนไพรอินทรีย์บ้านห้องครก ต.บางน้ำจืด	นางปรีญา หินเตียน	นาขา	หลังสวน	7	7	46.00
	3. นาพญาเกษตรอินทรีย์ PGS	นางปรีญา นาคสวัสดิ์	นาพญา	หลังสวน	6	6	5.30
	4. หลังสวนเกษตรอินทรีย์ PGS	นายณัฐเอก อรุณโชติ	ขันเงิน	หลังสวน	5	5	2.30
	5. เกษตรอินทรีย์บ้านโนนกริม PGS	นางอาภรณ์ พรหมมาศ	หาดยาย	หลังสวน	6	6	14.30
สพข.12					1	6	22.00
สพด.พัทลุง							
	1. PGS บ้านนา	นางเกษร ทองคำ	เกาะเต่า	ป่าพะยอม	1	6	22.00

กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสา
และบริหารจัดการเครือข่าย

กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน

Osbldd@gmail.com